

Ar vērienu noslēgusies profesora K. Čakstes vārdā nosauktā otrā tiesas procesa izspēle civiltiesībās

Foto: Agnēša Batars

Prof. Konstantīna Čakstes vārdā nosaukto civiltiesību izspēļu uzvarētāji 2019. gadā – komanda "Pavisam privāti" (no kreisās): Sintija Platā, Gints Osis un Katrīna Annija Ročāne

Pēc sacīkstēm divu dienu garumā šā gada 6. aprīlī ar fināla kārtu Augstākās tiesas telpās noslēdzās profesora Konstantīna Čakstes otrā civiltiesību izspēle. Sacensību mutvārdu daļā piedalījās ievērojams dalībnieku skaits – kopumā 16 komandas no Latvijas Universitātes (LU), Rīgas Juridiskās augstskolas un Rīgas Stradiņa universitātes. Lai izspēju pierādīt savas prasmes un zināšanas dotu iespējami plašam topošo juristu lokam, organizatori plānoto 12 komandu vietā izspēles mutiskajā kārtā jau otro gadu pēc kārtas atļāva piedalīties 16 komandām.

Komandu rīcībā šogad tika nodots sarežģīts kāzuss, kurā tika turpināts pagājušā gada izspēles varoņu – Gustava Granta un Austra Laiviņa – dzīvesstāsts. Grants un Laiviņš bija veiksmīgi atrisinājuši pērnā gada strīdu saistībā ar kuģi-māju (pušu starpā tika noslēgts izlīgums), taču šī izlīguma slēgšanas gaitā liktenis izspēlēja jaunu triku – Granta un Laiviņa sievas Minnas starpā uzplauka mīlestība. Abi izlēma pamest savus laulātos draugus un savu liktenīgo satikšanos iemūžināt ar kopīgiem tetovējumiem – katrs uz muguras ietetovēs sirdi, kuras centrā attēlota otra seja. Taču šī romantiskā iecere rezultējās ar neveiksmi – Spalva Grantam uz muguras uztetovēja nevis

Minnas seju, bet gan pretinieka Laiviņa seju. Lietas apstākļi varētu radīt iespaidu, ka Spalva varētu šādi būt rīkojies tieši Laiviņa ietekmē, kurš bija neapmierināts par Granta un Minnas rīcību. Pēc tam konflikts Granta un Laiviņa starpā turpināja eskalēties, sevi ietverot gan agresiju internetā (neglaimojošu *memē* publicēšanu, agresīvus izteikumus sociālajos tīklos *Twitter* un *Instagram*), gan arī ar fizisku vardarbību. Konflikta rezultātā Grants cēla pret Laiviņu un Spalvu prasību tiesā.

No faktisko apstākļu perspektīvas varētu rasties iespaids, ka kāzusu ir iedvesmojuši reāli notikumi Latvijā, taču šāda veida pieņēmumi ir kategoriski jānoraida – jebkura kāzusa fakta līdzība ar reālās dzīves norisēm ir tikai nejauša sakritība. Vienlaikus tomēr izspēles organizatori nevar izslēgt iespēju, ka arī nākamo gadu izspēles kāzusi varētu kaut kādā veidā sakrist ar aktualitātēm Latvijas sabiedrībā.

No juridiskās perspektīvas šī gada kāzuss bija saistīts ar aktuālām un visnotaļ sarežģītām civiltiesību problēmām – t.sk. atbildības par līguma pārkāpumu un atbildības par deliktu nošķiršanu, kaitējuma atlīdzināšanas priekšnoteikumiem, atrautās peļņas pierādīšanu, solidāras atbildības pamata konstatēšanu utt. Lai šo juridisko problēmu risināšanu padarītu sevišķi aizraujošu, izspēles organizatori jau otro gadu pēc kārtas vadījās pēc Latvijas tiesu izspēļu vidū nebijuša koncepcija – studentu rīcībā tika

nodots ne tikai kāzuss, bet arī lietas materiāli, kas izmantojami komandu juridiskās argumentācijas pamatošanai. Izspēles organizētāju ieskatā šāds formāts izspēli pietuvina reālam tiesvedības procesam, kad pārstāvjiem un arī tiesai ir jāstrādā, izmantojot lietas materiālus, tātad – pierādījumus. Turklāt atšķirībā no pagājušā gada šogad tika sperts solis vēl tālāk – komandām pozīcijas pamatošanai bija atļauts izmantot arī to saturu, ko sociālajā tīklā *Instagram* ievietojuši Grants un Laiviņš. Jāpiezīmē, ka jauns saturs šajos *Instagram* kontos turpināja parādīties līdz pat izspēles mutvārdu sacensību dienām, tādējādi vienmēr saglabājot patīkamu intrigu un neziņu izspēles dalībnieku starpā, kā arī radot iespāidu, ka strīdus dalībnieki ir reālas personas dzīvē.

Pirmajā izspēles dienā Latvijas vadošo advokātu biroju telpās tika noturētas trīs priekšsacīkšu kārtas, kuru ietvaros komandām bija viens galvenais uzdevums – maksimāli pārliecinoši argumentēt savu pozīciju, mēģinot nopelnīt pēc iespējas lielāku punktu skaitu. Izspēles tiesāja LU Juridiskās fakultātes Civiltiesisko zinātņu katedras pasniedzēji, kā arī praktiskajā darbā pieredzējuši juristi – advokātu biroju pārstāvji. Visu biroju telpas bija atvērtas arī izspēļu vērotājiem un līdzjutējiem. Pirmās izspēļu dienas izspēļu rezultāti tika paziņoti pirmajā izspēles *afterparty*, kas norisinājās *Hotel Roma 7*. stāva restorānā. Lai gan tikai četras komandas ieguva tiesības uzstāties izspēles pusfinālā – “Pavisam privāti”, “Taisnīgi, tiesiski, objektīvi”, “Torty” un “Trust me, I’m a lawyer” – ieguvēji tomēr bija visi, jo katra komanda ieguva neatsveramu pieredzi, kas nākotnē noderēs ikviena dalībnieka profesionālajā darbībā.

Otrās izspēļu dienas pirmajā pusē LU Juridiskajā fakultātē norisinājās pusfināls, pēc kura tika paziņotas divas finālistu komandas – “Pavisam privāti” un “Taisnīgi, tiesiski, objektīvi”.

Savukārt sacensību fināla kārtu savās telpās uzņēma Augstākā tiesa, kur komandām bija jāuzstājas Senāta sēžu zālē. Tiesnešu sastāvu veidoja septiņi tiesneši – Augstākās tiesas tiesneši un LU Juridiskās fakultātes mācībspēki. Komandas vairāk nekā divu stundu garumā argumentēja savas pozīcijas, vienlaikus atbildot uz daudziem āķīgiem pušu un tiesnešu jautājumiem. Cīņas rezultātā uzvaras laurus plūca komanda “Pavisam privāti”; lūgums nejaukt ar realitātes šovu ar līdzīgu nosaukumu, jo šīs komandas sastāvā ir nevis Latvijas šovbiznesa zvaigznes, bet gan LU Juridiskās fakultātes bakalaura programmas studenti – Katrīna Annija Ročāne, Sintija Platā un Gints Osis. Par labāko oratoru bakalaura studentu vidū tiesa atzina Salvi Kārkli no komandas “Trust me, I’m a lawyer” (LU Juridiskā fakultāte), bet maģistrantu vidū – Elvi Grinbergu no komandas “Vecie intriganti” (LU Juridiskā fakultāte).

Organizatoru ieskatā labāko rakstisko pozīciju iesniedza komanda “Pasaules līdzsvara likums” (Natālija Knipše, Alise Paula Ziverte un Rainers Svoks no LU Juridiskās fakultātes).

Laureātu paziņošana un apbalvošana tika veikta otrās dienas *afterparty*, kas norisinājās vīna bārā “Garage”. Izspēles uzvarētāju komanda, kā arī abi labākie oratori saņēma ceļojošos izspēles kausus. Uz šiem kausiem tiek

Civiltiesību izspēļu 2019. gada uzvarētāji kopā ar sacensību rīkotājiem un atbalstītājiem. Balvu saņem labākās rakstiskās pozīcijas iesniedzēji civiltiesību izspēlei – komanda “Pasaules līdzsvara likums” (no kreisās) Alise Paula Ziverte, Rainers Svoks un Natālija Knipše. Kopā ar studentiem – viens no sacensību rīkotājiem LU Juridiskās fakultātes asoc. prof. zvērināts advokāts Jānis Kārklis

iegravētas ziņas par uzvarētājiem, tādējādi nodrošinot, ka arī nākotnes paaudzes būs ziņošas par agrāko studentu sasniegumiem. Bez tam uzvarētājiem tika sarūpēti arī plašs balvu fonds – tostarp īpašs prof. K. Čakstes civiltiesību izspēles medaļas ar individuālu un unikālu numuru katram uzvarētājam, vizīte vienā no Eiropas galvaspilsētu advokātu birojiem, nesteidzīgs vakars sarunās ar Latvijas Zvērinātu advokātu padomes priekšsēdētāju un advokātu biroju partneriem, naudas balva 300 eiro apmērā no akadēmiskās vienības “Austrums”, kā arī juridiskā literatūra. Apbalvota tika arī otra fināla komanda, pusfināla komandas un labākie oratori. Savukārt ikviens izspēles dalībnieks ieguva pavisam īpašu balvu – pieredzi un neatsveramu iespēju sevi pierādīt nozarē, kas izsenis ir bagāta ar atzītiem talantiem.

Izspēli organizēja LU Juridiskā fakultāte sadarbībā ar Augstāko tiesu, Latvijas Zvērinātu advokātu kolēģiju, ZAB “Jāņa Kārkliņa advokātu birojs”, ZAB “Cobalt”, ZAB “Eversheds Sutherland Bitāns”, ZAB “Rode&Partneri”, ZAB “Sorainen”, ZAB “TGS Baltic”, kā arī atbalstītājiem – žurnālu “Jurista Vārds”, LU Juridiskās fakultātes Studentu pašpārvaldi un akadēmisko vienību “Austrums”.

Izspēles organizatori pateicas visiem izspēles dalībniekiem, tiesnešiem, treneriem un līdzjutējiem. Uz tikšanos jau nākamajā gadā, lai analizētu, kādās nepatīkšanās atkal būs nokļuvuši Grants un Laiviņš.

Ēriks Krēslis